

Ο εθελοντισμός είναι το καλύτερο εργαλείο πρόληψης

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Θέλουμε τους πολίτες να έχουν λόγο και ρόλο και αυτό θα δώσει τη δυνατότητα ο τόπος μας να πάει μπροστά

Ο πολίτης έχει κουραστεί από τα πολλά και μεγάλα λόγια, θέλει αποτελεσματικότητα και ουσία. Ο εθελοντισμός αυτό κάνει και γι' αυτό είναι επιτυχής, επισμαίνει ο Γιάννης Γιαννάκης, Επίτροπος Εθελοντισμού και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων. Παραδέχεται πως το κράτος πολλές φορές καλύπτεται από τον εθελοντισμό και ευελπιστεί ότι ο ίδιος θα συμβάλει ώστε ο εθελοντισμός να είναι υποστηρικτικός προς το κράτος και όχι να καλύπτει τα κενά του. Εξηγεί ότι δεν έχει τάση ή μορφωτικό επίπεδο η ανάγκη για βοήθεια και πως η ανεργία είναι το κύριο πρόβλημα που σήμερα αντιμετωπίζει ο τόπος μας. Το εθελοντικό κίνημα καταφέρνει να βρει τρόπους για να δώσει τη στήριξη που χρειάζονται οι συμπολίτες μας, τονίζει ο Επίτροπος και στέλνει το μήνυμα πως αυτό που σήμερα χρειάζεται ο τόπος, είναι και επένδυση χρόνου από τους εθελοντές.

-Δύσκολοι καιροί για τον Επίτροπο Εθελοντισμού και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων; Ναι, λόγω των πολλών απαιτήσεων που υπάρχουν, αλλά συνάμα και ευχάριστοι διότι το εθελοντικό κίνημα κατάφερε ευέλικτα και γρήγορα να προσαρμοστεί στις ανάγκες της κοινωνίας.
-Η κρίση δημιουργεί την ανάγκη της άμεσης αποτελεσματικότητας. Σε όλους τομείς πρέπει να είμαστε άμεσα αποτελεσματικοί. Ο πολίτης έχει κουραστεί από τα πολλά και μεγάλα λόγια, θέλει αποτελεσματικότητα και ουσία. Λίγα λόγια και πολλές πράξεις. Ο εθελοντισμός αυτό

Αυτό που θέλουμε σήμερα είναι και επένδυση χρόνου από τους εθελοντές

κάνει και γι' αυτό είναι επιτυχής.
-Έχουμε μάθει να στηριζόμαστε στον εθελοντισμό, ο οποίος πάρα πολλές φορές επιτελεί το έργο του κράτους. Ναι, το κράτος πολλές φορές καλύπτεται από τον εθελοντισμό. Κακώς, διότι ο εθελοντισμός πρέπει να είναι υποστηρικτικός προς το κράτος, όχι να καλύπτει τα κενά του. Ευελπιστούμε ότι θα κάνουμε τον εθελοντισμό να είναι υποστηρικτικός προς το κράτος. Όμως αυτή τη δύσκολη περίοδο το γεγονός ότι 13 χιλιάδες οικογένειες στηρίζονται από τις εθελοντικές οργανώσεις, την Τοπική Αυτοδιοίκηση και Εκκλησία, αποδεικνύει πόσο σημαντικό είναι ο εθελοντισμός.

-Έχει επιτευχθεί ο συντονισμός εθελοντικών οργανώσεων, Εκκλησίας και Τοπικής Αυτοδιοίκησης; Ναι, τον Ιούλιο είχαμε κάνει την πρώτη μας συνάντηση στο Προεδρικό με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και όλους τους φορείς για τα τρόφιμα. Σήμερα μιλούμε για έναν πολύ καλό συντονισμό όλων των φορέων στο θέμα διαχείρισης των τροφίμων, ώστε να μη γίνεται εκμετάλλευση από ορισμένους επιτήδειους όπως στην αρχή, με αποτέλεσμα κάποιοι να τα πουλούσαν. Το ότι σήμερα στηρίζονται 13 χιλιάδες οικογένειες είναι αποτέλεσμα αυτού του συντονισμού. Τώρα είμαστε στο τελευταίο στάδιο για ένα ολοκληρωμένο έντυπο από όλους τους φορείς, ώστε οποιοσδήποτε φορέας να έχει πρόσβαση σε αυτά τα άτομα, για να ελέγχουμε καλύτερα το τι δίνουμε στον καθέναν.

-Ο αριθμός τους έχει σταθεροποιηθεί; Από τον Ιούλιο μέχρι τον Νοέμβριο του '13 αυξήθηκε κατά χίλιες οικογένειες, πήγαμε στις 45 χιλιάδες άτομα. Από τον Δεκέμβριο μέχρι σήμερα υπάρχει μια σταθεροποίηση. Δεν έχει τείνει το πρόβλημα αυτό ή μορφωτικό επίπεδο. Η ανεργία είναι το κύριο πρόβλημα που ωθεί αυτά τα άτομα να ζητούν βοήθεια και ειδικότερα τις ηλικίες 30-45 που συνήθως έχουν παιδιά μικρής ηλικίας. Οι πιο μεγάλοι και οι πιο νέοι πιο εύκολα μπορούν να αντεπεξέλθουν.

-Εκτός από το φαγητό υπάρχουν κι άλλες ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν. Ένα επιπρόσθετο θέμα που δημιουργείται είναι συμβουλευτικές υπηρεσίες για θέματα ψυχολογικής στήριξης, νομικής φύσης και ιατρικής. Ήδη ορισμένοι φορείς αρχίζουν να επε-

ΦΩΤΟ: Α. ΜΑΝΔΑΖ

Ο ανταγωνισμός πληγώνει το κίνημα

-Υπάρχουν ενδείξεις ότι κάποιες κορνήδες δεν έχουν αξιοποιηθεί σωστά; Όταν δεν υπάρχει έλεγχος, μπορεί να συμβεί οτιδήποτε. Η έλλειψη ελέγχου δημιουργεί κενά και γκρίζες ζώνες προς τον πολίτη.
-Οι κορνήδες έχουν μειωθεί με αποτέλεσμα προγράμματα να έχουν κλείσει και άλλα να κινδυνεύουν να αναστείλουν την προσφορά τους με επιπτώσεις στον πολίτη. Έχετε δίκαιο ότι η οικονομική κρίση έφερε πολλά προβλήματα. Επειδή μειώθηκαν τα χρήματα που δίνει το κράτος, πρέπει να υπάρχει καλύτερος έλεγχος και στόκευση, πρέπει να βάλουμε προτεραιότητες. Είναι πολιτική του Προέδρου της Δημοκρατίας, με την οποία συμφωνώ, οι οργανώσεις που δραστηριοποιούνται σε ένα συγκεκριμένο τομέα, να συνεργάζονται καλύτερα μεταξύ τους. Δεν μπορεί το κράτος να επεμβαίνει στην αυτονομία του εθελοντικού κινή-

ματος, όμως υπάρχουν ορισμένοι τομείς όπου 5-6 οργανώσεις κάνουν περίπου το ίδιο πράγμα, πρέπει να μάθουν να συνεργάζονται. Υπάρχει ένα πρόβλημα στο εθελοντικό κίνημα, ο ανταγωνισμός, που το πληγώνει. Στη διακρίση των ευθυνών και δικαιωμάτων του εθελοντή που πέρασε από το Υπουργείο, η οποία στηρίχτηκε σε έγγραφο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των Ηνωμένων Εθνών και 40 ευρωπαϊκών δικτύων που ασχολούνται με θέματα εθελοντισμού, το άρθρο 46 λέει ότι οι εθελοντικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα, θα δημιουργούν δίκτυα τα οποία θα συντονίζει το γραφείο μας. Σκοπός είναι να τις φέρουμε κοντά, να μειώσουν το κόστος τους, να αξιοποιούν καλύτερα τους εθελοντές, να μην ανταγωνίζονται σε εκδηλώσεις όπως συμβαίνει κάποτε. Θέλουμε να καταπολεμήσουμε τα κακώς έχοντα.

κτούνται σε αυτόν τον τομέα. Είναι πολύ σημαντικό τα κοινωνικά ιατρεία, αλλά οι ανάγκες αυξάνονται. Το εθελοντικό κίνημα καταφέρνει να βρει τρόπους για να δώσει τη στήριξη που χρειάζονται οι συμπολίτες μας.
-Ξέρουν οι εθελοντές πώς να χειριστούν τα άτομα που καταφεύγουν κοντά τους; Οι εθελοντές δρουν με ευαισθησία και σωστό τρόπο. Υπάρχουν συμπολίτες μας που ζητούν βοήθεια και την ίδια ώρα εργάζονται εθελοντικά σε αυτή την προσπάθεια.
-Βρίσκετε εθελοντές; Ναι, υπάρχουν χιλιάδες εθελοντές που ο καθένας με τον τρόπο του στηρίζει την προσπάθεια, αλλά ποτέ δεν είναι αρκετοί. Σκοπός της Κυβέρνησης είναι να προωθήσουμε και εκσυγχρονίσουμε το εθελοντικό κίνημα και να καλλιεργήσουμε ειδικά στη νέα γενιά αυτό το σημαντικό στοιχείο το οποίο γεμίζει με αρετές και αξίες την κοινωνία μας. Μιλούμε για προβλήματα ναρκωτικών, αλκοολισμού, παραβατικότητας, όλες οι έρευνες δείχνουν πως το καλύτερο εργαλείο πρόληψης είναι ο εθελοντισμός.
-Ο εθελοντισμός διδάσκει; Ο εθελοντισμός μο-

ρεί να καλλιεργηθεί, γι' αυτό έχουμε εισηγηθεί στο Υπουργείο Παιδείας συγκεκριμένες πολιτικές οι οποίες φαίνεται ότι θα εγκριθούν, για να προωθήσουμε στα σχολεία την καλλιέργεια του εθελοντισμού. Δεν μπορείς με μια παρουσίαση και μια ομιλία να κεντρίσεις το ενδιαφέρον των νέων για τον εθελοντισμό, έχουν περάσει αυτές οι εποχές. Πρέπει να το βιώσει ο νέος, να εμπλακεί στη διαδικασία. Μπορεί να πάει για μια βδομάδα να εργαστεί σε μια εθελοντική οργάνωση, εκεί θα καταλάβει πραγματικά τι είναι ο εθελοντισμός. Το σύγχρονο εθελοντικό κίνημα που θέλουμε να κάνουμε στην Κύπρο καλύπτει όλους τους τομείς της κοινωνίας, περιβάλλον, νεολαία, φυλετικές διακρίσεις, θέματα υγείας, κοινωνικής πρόνοιας, υπάρχουν εθελοντικές οργανώσεις για όλα αυτά. Θέλουμε σε όλα τα επίπεδα να υπάρχουν εθελοντές και τους νέους μας ενεργούς πολίτες. Αυτή τη στιγμή είναι απογοητευμένοι από το πολιτικό σύστημα και την κοινωνία, αλλά δεν είναι λύση το να είναι ανενεργοί. Τους θέλουμε να έχουν λόγο και ρόλο και αυτό θα δώσει τη δυνατότητα ο τόπος μας να πάει μπροστά. Ο

καλύτερος τρόπος είναι μέσω των εθελοντικών οργανώσεων που είναι το πιο αξιόπιστο κομμάτι της κοινωνίας μας αυτή τη στιγμή, είναι αυτό το κομμάτι που ο πολίτης εμπιστεύεται.
-Είχαμε συνθησει να δειχούμε την αλληλεγγύη μας με μια εισφορά, αντί με εργασία; Πολλοί μπορεί να προσφέρουν υλικά αγαθά, μπορεί να πάρουν τρόφιμα σε ένα κοινωνικό παντοπωλείο και να θεωρούν ότι έκαναν την εθελοντική τους προσφορά, δεν είναι κακό. Αυτό που θέλουμε είναι και επένδυση χρόνου από τους εθελοντές.
-Υπάρχει χρόνος σήμερα να διαθέσει κάποιος για τον συνάνθρωπό του; Έχετε δίκαιο ότι ο χρόνος είναι πολύτιμος. Εγώ ήμουν εθελοντής από 9 χρονών και επειδή με είχε κερδίσει, έβρισκα τον χρόνο. Θυμάμαι όταν η μητέρα μου με πήρε πρώτη φορά στους προσκόπους, στην αρχή δεν μου πολυάρεσε. Όταν έκανα φίλους και αρχίσαμε τις δραστηριότητες, με κέρδισαν. Τότε δεν καταλάβαινα τα οφέλη του εθελοντισμού, τώρα βλέπω το πόσα σημαντικά στοιχεία έχει προσφέρει στη ζωή μου. Ήμουν στους ναυτοπροσκόπους και είχα πτυχίο ναυαγοσώστη και κυβερνή-

τη. Όταν πήγα για σπουδές στην Αμερική, το πτυχίο μου έλεγε ότι έξι μονάδες έπρεπε να ήταν φυσικής αγωγής και μου αναγνώρισαν τα πτυχία που είχα. Αυτό σημαίνει λιγότερος χρόνος και κόστος. Μου αναγνώρισαν επιπλέον τρεις μονάδες διότι είχα ηγετικό ιατόμιο για δυο χρόνια. Γλύτωνα ένα εξάμηνο και σπούδασα πολιτικός μηχανικός. Όταν πήγα πρόσκοπος, δεν ήξερα αυτά τα πράγματα. Ήμουν αντιπρόεδρος στους Γιατρούς του Κόσμου, στον Ερυθρό Σταυρό έμαθα να διοργανώνω σεμινάρια στην Κύπρο και στο εξωτερικό, έμαθα να είμαι οργανωτικός, αυτά όταν τα κάνεις, δεν τα υπολογίζεις, απλά νιώθεις ωραία ότι προσφέρεις. Δεν θα ήμουν εδώ αν δεν είχα αυτή την εθελοντική προσφορά.
-Αυτή την εμπειρία πώς θα τη μεταφέρετε στον κόσμο; Αυτή την εμπειρία θα τη μεταφέρουμε με το ολοκληρωμένο πλάνο πολιτικής που πρέπει να έχουμε για τον εκσυγχρονισμό του εθελοντικού κινήματος και την εφαρμογή εργαλείων για την ενθάρρυνση της ενεργούς συμμετοχής του πολίτη και ειδικότερα των νέων, που είναι μέσα στους όρους εντολής μου.

Η κοινωνία των πολιτών θέλει διαφάνεια, έλεγχο και συνεργασίες

-Είναι έτοιμο το εθελοντικό κίνημα να συνεργαστεί με μια τέτοια προσπάθεια; Ναι, τόσα χρόνια το κράτος ήταν απόν από αυτή την προσπάθεια, δεν έγινε μια συλλογική προσπάθεια για να στηριξεί ουσιαστικά το εθελοντικό κίνημα. Τώρα υπάρχει η πολιτική βούληση και το εθελοντικό κίνημα και η κοινωνία των πολιτών θέλουν διαφάνεια, έλεγχο και συνεργασίες.
-Πότε θα δούμε τα πρώτα αποτελέσματα; Οι νομοθεσίες προχωρούν, ευελπιστώ ότι στο πρώτο εξάμηνο θα τελειώσουμε και με το θέμα των κορνήδων στο οποίο θα μπει δομή. Πέρασαμε τη διακρίση, η οποία βάζει τον σωστό τρόπο λειτουργίας του εθελοντισμού στην Κύπρο. Στη Λάρνακα προχωρούμε με τη δημιουργία του πρώτου σπιτιού του εθελοντή, στο οποίο θα στεγάζονται εθελοντικές οργανώσεις. Στόχος μας είναι να γίνουν σε όλες τις πόλεις. Θέλουμε να αναγνωρίσουμε τη μη τυπική άτυπη μάθηση, δηλαδή να αναγνωρίσει ο εθελοντισμός ως στοιχείο απόκτησης δεξιοτήτων και γνώσεων, που είναι μια πολιτική της ΕΕ η οποία θέλει να δώσει κίνητρο στους νέους για να εμπλακούν στο εθελοντικό κίνημα. Θα υπάρχει μια πιστοποίηση με συνεργασία της Κυβέρνησης με τις εθελοντικές οργανώσεις ώστε να καταγράφονται αυτές οι δεξιότητες και σε συνεργασία με τα πανεπιστήμια και τους εργοδότες να τους δίνεται το πλεονέκτημα. Αυτό είναι σημαντικό εργαλείο.

-Ανακοινώσατε την πολιτική σας για το στρατεύμα; Ναι, δημιουργείται σώμα εθελοντών στον στρατό που θα μπορούν να κάνουν δραστηριότητες εντός του στρατού αλλά και να στηρίζουν εθελοντικές οργανώσεις.
-Καθιερώσατε την ημέρα δημόσιας διαβούλευσης; Ναι, καθιερώθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και εισήχθη από το γραφείο μου στις 4 Δεκεμβρίου. Εκείνη την ημέρα διάφοροι υπουργοί και υπηρεσίες είχαν δημόσιες διαβουλεύσεις με ομάδες στόχου και θεματικές. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε δημόσια διαβούλευση με 200 εκπροσώπους εθελοντικών οργανώσεων στο Προεδρικό. Του Προέδρου είχαν κάνει εντύπωση δυο παρεμβάσεις, της Παιδοβου-

λής και του ομίλου εθελοντισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου. Ένας 16χρονος από την Παιδοβουλή είχε πει ότι θέλουμε να έχουμε ρόλο και λόγο διότι έχουμε πολλά να πούμε και κάνουμε και πρέπει να μας υπολογίζετε. Πολύ σωστά.
-Οι έκτονες την εξουσία σας υπολογίζουν ή απλά ακούν; Το να μιλά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μίμηση ώρα με 200 άτομα, να απαντά στα ερωτήματα, να καταγράφονται όλα, είναι μια σημαντική πολιτική επιλογή που δίνει το παράδειγμα και στους υπουργούς του. Το γραφείο μου μαζεύει από όλες αυτές τις εισηγήσεις ποιες λήφθηκαν υπόψη και καταγράφονται. Θα τα παρακολουθούμε για να δούμε πώς γίνονται ουσιαστικοί και αυτές οι διαβουλεύσεις θα γίνονται κάθε χρόνο. Σκοπός μας είναι να φέρουμε κοντά την Κυβέρνηση στον πολίτη που έχει ρόλο και λόγο.

Αρχείο εθελοντικών οργανώσεων και ελεγμένοι λογαριασμοί

-Οι μη κυβερνητικές οργανώσεις έχουν πετύχει πάρα πολλά. Οι μη κυβερνητικές οργανώσεις είναι πιο εξειδικευμένες στους τομείς τους, μπορούν να εμπλοκίσουν πολιτικές ή να πείσουν να αλλάξουν ή να γίνουν πολιτικές.
-Τι ζητούν από σας; Καλύτερο συντονισμό, μια καλύτερη διαχείριση των κονδυλίων, εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας, να λαμβάνονται υπόψη από τα κυβερνητικά τμήματα και να υπάρχει ο θεσμός που να ακούει αυτά που λένε.
-Πότες είναι οι εθελοντικές οργανώσεις; Στο αρχείο υπάρχουν γραμμένες 4.139 εθελοντικές οργανώσεις, όμως δεν ξέρουμε ποιες λειτουργούν. Με τον νέο νόμο όσες είναι εγγεγραμμένες στο αρχείο αυτό, θα πρέπει να υποβάλλουν κάθε χρόνο ελεγμένους οικονομικούς λογαριασμούς. Αν δεν το κάνουν, θα οβηθούν από το αρχείο, δεν θα δικαιούνται κορνήδες και δεν θα έχουν

νομική οντότητα. Έτσι ο πολίτης θα ξέρει πού δίνει τα λεφτά του.
-Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει ουσιαστικό ρόλο να παίξει στα θέματα εθελοντισμού; Ναι, γι' αυτό έχουμε εισηγηθεί τη δημιουργία συμπράξεων μεταξύ μη κυβερνητικών οργανώσεων, εθελοντικού κινήματος και Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Να δημιουργηθεί ένα συμβουλευτικό σώμα σε κάθε Τοπική Αυτοδιοίκηση για να δημιουργηθούν δράσεις και πολιτικές με στόχο τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας. Για παράδειγμα στο θέμα της προστασίας και ευημερίας των ζώων, διότι πολλές εθελοντικές οργανώσεις έχουν καταφύγια, υπάρχει πολυδιάσταση των νόμων, έχω εισηγηθεί ένα υπουργείο να αναλάβει την ευθύνη εφαρμογής και η Τοπική Αυτοδιοίκηση να αναλάβει τις ευθύνες της, δεν μπορεί να παίρνει τα λεφτά από τις άδειες των σκύλων και να μη δίνει τίποτε πίσω.

-Έχετε τη δύναμη να τα πετύχετε; Ο ρόλος μου είναι να εφαρμόσω τις πολιτικές του Προέδρου της Δημοκρατίας. Έχουμε μια πολύ καλή συνεργασία με όλους τους υπουργούς και υπηρεσίες, έχει οριστεί σε κάθε υπουργείο και υπηρεσία ένας λειτουργός που ασχολείται με τα θέματα εθελοντισμού. Έχουμε όρομο αλλά είμαστε σε καλή πορεία.

-Με τον εθελοντισμό καταπολεμάται η ανεργία; Βέβαια, από τη μια είναι η απόκτηση δεξιοτήτων, από την άλλη όταν είσαι εθελοντής σε μια οργάνωση, γνωρίζεις κόσμο, σου ανοίγεται ευκαιρίες και νιώθεις καλύτερα. Ζητήσαμε από όλες τις εθελοντικές οργανώσεις να μας πουν πόσους εθελοντές μπορούν να διαχειριστούν και σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας θα στείλουμε στους άνεργους συμπολίτες μας αυτή τη λίστα ώστε όσοι θέλουν να εμπλακούν. Αυτό θα γίνει πολύ σύντομα. Έρευνες δείχνουν ότι η εθελοντική προσφορά είναι 8% του ΑΕΠ και σε κάποιες χώρες φθάνει στο 14% του ΑΕΠ.

-Τι θέλετε να αφήσει το πέρασμά σας ως πρώτος Επίτροπος Εθελοντισμού; Ο εθελοντισμός να μπει σε όλα τα επίπεδα, να αγγίξει όλους τους πολίτες, να φύγει από αυτή τη θέση για να πω ότι έγινε ένα πολύ σημαντικό έργο που στο τέλος της ημέρας έδωσε στον άνθρωπο, βελτίωσε την κοινωνία.

